

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. №

София, 201 ... г.

ПРОЕКТ!

М О Т И В И

към проекта на Закон за държавните помощи

Предложеният проект на Закон за държавните помощи е изготвен от Междуведомствена работна група в изпълнение на Заповед на министър-председателя на Република България със задача да изготви предложения за законодателни промени в областта на държавните помощи в срок до 31 декември 2013 г. Важността и броя на предложените изменения и допълнения доведе до необходимост от преработване на проекта съобразно разпоредбите на чл. 11, ал. 1 от Закона за нормативните актове, а именно изготвяне на проект на нов Закон за държавните помощи и за отмяна на действащия.

В този смисъл, проектът не представя изцяло нова уредба по отношение на държавните помощи. Предложеният проект на нов Закон за държавните помощи концептуално не изменя съществуващият ред. Запазват се съществените моменти, а именно общите положения, правомощията на министъра на финансите и на министъра на земеделието и храните, същността на процедурите, обмена на информация и координация.

Проектът на нов Закон за държавните помощи (ЗДП) е изготвен с цел усъвършенстване и прецизиране на националното законодателство по отношение на процедурите и практиките, наложени от изискванията на европейските регламенти и практики на Съда на Европейската общност в областта на държавните помощи. В тази връзка са направени следните предложения за промяна:

Въвеждане на специален ред за възстановяване на неправомерна и несъвместима държавна/минимална помощ, предвид очаквано негативно Решение от Европейската комисия по конкретен казус.

Законопроектът въвежда задължение за установяване на неправомерна и несъвместима държавна помощ от страна на администратора в случаите, когато с решението на Европейската комисия, лицата получатели на помощта и размера на получената от тях помощ не са предварително определени в решението. Промяната цели да се елиминира съществуваща към момента нормативна празнота, респ. създава се национален ред за оценка на размера на неправомерната помощ, когато същия не е определен в решението на Европейската комисия. Целта на възстановяването на неправомерна и незаконосъобразна помощ е да се възстанови пазарното състояние, което е съществувало преди предоставянето на помощта. По този начин се премахва пазарното предимство към определено лице – получател на държавна помощ от страна на администратора на помощта. Механизмът отразява тълкуванията на Съда на Европейските общности по отношение изпълнението на решението на Европейската комисия, според които същото се счита за изпълнено когато действията на държавата членка водят до конкретни резултати и то незабавно.

Създават се разпоредби за гарантиране на достатъчен капацитет по планиране, разработване, уведомяване, управление, докладване и контрол на предоставянето на държавни и минимални помощи от страна на администраторите на помощ.

Новата уредба в тази част се налага от изискването на Европейската комисия във връзка с преговорния процес на Република България по предварителните условия (т. 5 от Общите условия) в рамките на подготовката на бъдещото Споразумение за партньорство за програмния период 2014-2020 г.

С предложените текстове се създава връзка между правното задължение за администраторите и практическото му изпълнение, гарантиращо поддържане на административен капацитет на всички нива, предоставящи държавна помощ.

С цел прецизиране на правната рамка, в този контекст се разширяват и функциите на министъра на финансите да предоставя конкретни указания на администраторите на помощ, включително относно поддържането на административен капацитет и/или въвеждането на правила и процедури за подобряване администрирането на мерките.

Подобрява се координацията и контролът върху държавните помощи.

Въвеждането на нов процедурен ред за налагане на санкции от страна на Агенцията за държавна финансова инспекция за неизпълнение на законодателството по държавните помощи води до подобряване на съществуващия законов ред по отношение прилагането на механизма за контрол на държавните помощи. По този начин се отстранява съществуваща неприложимост на действащия контролен механизъм, предвид наличието на конфликт, определен от функциите на министъра на финансите в качеството му едновременно на контролиращ и администриращ орган.

Терминологично и практическо прецизиране на закона.

Като част от модернизиранието на националното законодателство е въвеждането чрез законопроекта на базови принципи, които следва да се съобразяват при предоставянето на държавна и минимална помощ. Посоченото е в контекста и на европейското законодателство по държавните помощи, тъй като същото изисква предоставянето на помощта да е ефективно, ефикасно и прозрачно, както и да са изпълнени критериите за стимулиращия ефект. Същите се определят съобразно критериите, установени в съответния акт от законодателството на Европейския съюз, въз основа на който се предоставя помощта.

Във връзка с усъвършенстване прилагането на закона, са направени предложения с редакционен и правно-технически характер, които целят единствено прецизиране на законовите разпоредби, отчитайки развитието на европейското законодателство през последните години.

Предложените по-горе промени ще окажат положително въздействие върху всички засегнатите лица, а именно: администраторите на помощ и бенефициентите, както и съответното предоставяне на законосъобразни помощи чрез използване на национален и европейски финансов ресурс. Последното ще доведе до ефект, подобряващ финансовата дисциплина в публичния сектор и до снижаване на фискалните рискове като цяло.